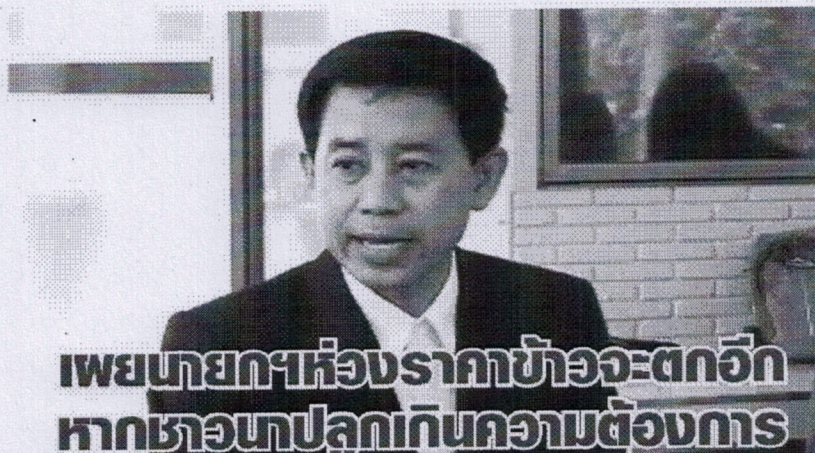

พล.ท.สรรเสริญ แก้วกำเนิด โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี เปิดเผยว่า พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ(คสช.) กล่าวว่าราคาพืชผลทางการเกษตร โดยเฉพาะข้าวในช่วงนี้มีราคาดี เพราะต่างประเทศประสบภัยธรรมชาติ จึงมีความต้องการสินค้าข้าวสูง แต่หากในปีต่อไป มีการปลูกข้าวมากขึ้นจนเกินความต้องการของตลาด ก็จะทำให้ราคาคงต่ำลงอีก ฉะนั้นนายฯ จึงเน้นย้ำว่า ปัญหาหลักของภาคการเกษตร คือต้นทุนการผลิตสูง เกษตรกรมีหนี้สินทั้งในระบบและนอกระบบ ทำให้ต้องขายที่ดินให้นายทุน และเช่าที่เพื่อทำกิน สิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นมาอย่างยาวนาน รัฐบาลจึงอยากให้ทุกฝ่ายหันมาร่วมกันแก้ปัญหานี้อย่างจริงจัง

“นายฯ ระบุว่า จุดอ่อนของการทำการเกษตรแบบอิสระ คือ การแบกรับภาระต้นทุนที่สูง และเมื่อต้นทุนต่างทำ จึงขายไม่ได้ เพราะตลาดไม่ต้องการ แต่หากมีการรวมกลุ่มผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับตลาดก็จะทำให้ขายได้ จึงต้องมีการรวมกลุ่มเป็นสหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน หรือเกษตรแปลงใหญ่ เพื่อลดต้นทุน เพิ่มปริมาณและคุณภาพ สร้างอำนาจต่อรองให้แก่ตนเอง และผลผลิตทางการเกษตรชนิดอื่น เช่น มันสำปะหลัง ย้อย ยางพารา สับปะรด ฯลฯ หากประสบปัญหาราคาคงต่ำ และรัฐบาลต้องรับซื้อในราคาสูง เมื่อขายไม่ได้ก็ยิ่งขาดทุน และกระทบต่องบประมาณของประเทศ ดังนั้นทุกคนจะต้องช่วยกันเพื่อให้เกษตรกรมีชีวิตที่ดีขึ้นอย่างยั่งยืน” พล.ท.สรรเสริญ กล่าว ■

รู้เขา รู้เรา รู้อาเซียน

ดร.อาร์ก พิกุลวานิช

ผู้อำนวยการศูนย์วิจัย
การเกษตรและประมง
มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

ข้าวไทยจะสูญพันธุ์ ในตลาดจีน?

ผมเขียนบทความนี้ระหว่างการเดินทางไปเก็บข้อมูลข้าวที่เมืองเซี่ยงไฮ้ (Shanghai) ทางโจว (Hangzhou เมืองเอก) และหนิงโป (Ningbo เมืองอันดับสองรองจากทางโจว) ในมณฑลเจ้อเจียง (Zhejiang) เพราะระหว่างวันที่ 14-16 ส.ค. 2561 ผมได้ร่วมเดินทางไปกับคณะของกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ โดยมี น.ส.พัชรี พยัคฆพันธ์ ผู้อำนวยการกองส่งเสริมการค้าสินค้าเกษตร 2 เป็นหัวหน้าคณะ เพื่อแสวงหาโอกาสและอุปสรรคข้าวไทยในตลาดจีน ซึ่งปัจจุบันจีนได้พัฒนาข้าวขึ้นอย่างมาก ผลผลิต 1.8 ล้านตัน

จีนปลูกข้าวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือในมณฑลเหลียวหนิง (Liaoning) จี๋หลิน (Jilin) และเฮย์หลงเจียง (Heilongjiang) คิดเป็นร้อยละ 3 ภาคกลางตอนใต้ในมณฑลหูหนาน (Hunan) กว่างตุ้ง (Guangdong) หูเป่ย์ (Hubei) ร้อยละ 60 ภาคตะวันออกในมณฑลเจียงซู (Jiangsu) ฝูเจี้ยน (Fujian) และเจียงซี (Jiangxi) และในภาคใต้ในมณฑลยูนนาน (Yunnan) เสฉวน (Sichuan) และก๊วยโจว (Guizhou) คิดเป็นร้อยละ 17

จีนนำเข้าข้าวเปลือกปีละ 1.8 ล้านตัน (เมียนมา 1.3 ล้านตัน ลาว 1,500 ตัน) ข้าวกล้องจากลาว 65 พันตัน เมียนมา 13 พันตัน เวียดนาม 7 แสนตัน ตามด้วยไทย 5 แสนตัน ก่อนปี 2553 ไทยครองแชมป์ข้าวในตลาดจีน หลังจากนั้นไทยเสียแชมป์ข้าวขาวให้เวียดนามจนถึงปัจจุบัน

จีนปกป้องข้าวภายในประเทศด้วย 3 วิธีการคือ 1.ให้โควตาข้าวแก่ประเทศต่างๆ จำนวน 5.3 ล้านตัน (โควตาการนำเข้าข้าวสาลี 9.63 ล้านตัน ข้าวโพด 7.20 ล้านตัน) ประเทศไทยได้โควตา 3 แสนตัน ซึ่งทุกปีการนำเข้าไม่เคยถึง 5.3 ล้านตัน ได้จริงเพียง 4 แสนตันเท่านั้น ภายในโควตาเก็บภาษี 1% (ยกเว้นแบ่งข้าวเจ้าและอาหารธัญพืช 9%) รวม VAT อีก 13% เกินโควตาเก็บภาษีตามประเภทข้าว 10-65% ก่อนและหลังการเข้า WTO 2001 ของจีน มีการนำเข้าข้าวเพิ่มขึ้นเพียง 3% (สัดส่วนจาก 7% เป็น 10% จากสัดส่วนรวมนำเข้าของข้าวสาลี ข้าวโพดและข้าว) 2.กำหนดราคาขั้นต่ำสินค้าเกษตร (Minimum Purchase Price : MPP หรือ

Minimum Support Price : MSP) เช่น กลุ่มข้าวประเภทเมล็ดยาว (Indica Rice) ปี 2560 รัฐบาลจีนตั้ง MPP ข้าวเมล็ดยาวที่ 600 ดอลลาร์/ตัน ราคาข้าวไทย 400 ดอลลาร์/ตัน และเวียดนาม 470 ดอลลาร์/ตัน และ MPP เมล็ดสั้น 700 ดอลลาร์/ตัน ราคาข้าวไทย 500 ดอลลาร์/ตัน ต่างกันเฉลี่ย 25-35% และ 3.สนับสนุนเกษตรกรคือ จ่ายเงินโดยตรง (Direct Payment) เมล็ดพันธุ์ (Seed Subsidy) น้ำมันและปุ๋ย (Fuel/Fertilizer Subsidy) และเครื่องจักร (Machinery Subsidy) ปี 2560 ทั้งประเทศจำนวน 25 พันล้านดอลลาร์ (8 แสนล้านบาท)

นอกจากนี้ การตรวจสอบการนำเข้าข้าวของจีนจากสำนักงานควบคุมคุณภาพตรวจสอบและกักกันโรคแห่งประเทศไทยและใบรับรอง (AQSIQ) เมื่อเดือน มี.ค. 2561 AQSIQ ได้ยกเลิกใบอนุญาตการนำเข้าจาก 3 บริษัทเวียดนามคือ Tan Dong Tien JSC, Thuan Minh Import-Export Corporation และ Intimex Group (the Saigon Times) เพราะมีการปลอมปนข้าวก่อนนำเข้าในจีน เหตุผลที่ทำให้ข้าวเมล็ดยาวเวียดนามมีราคาสูงกว่าข้าวไทยในตลาดจีนเพราะ 1.ความต้องการข้าวเวียดนามของคนจีนที่เพิ่มขึ้นเพื่อการบริโภคและป้อนโรงงานอุตสาหกรรมส่งผลทำให้ราคาปรับสูงขึ้น 2.จากราคาไทยที่สูงกว่าทำให้ผู้ประกอบการในจีนผสมข้าวไทยเพื่อให้ราคาถูกลง 3.คุณภาพข้าวไทยลดต่ำลง เช่น ข้าวหอมมะลิไม่มีความหอมแล้ว

“ข้าวไทยในตลาดจีนจะสูญพันธุ์หรือไม่?” เป็นคำถามที่ท้าทายสำหรับประเทศไทยอย่างมาก หากเราไม่ปรับตัวอย่างเร่งรีบมีโอกาสที่จะมีส่วนแบ่งในตลาดจีนลดลงอย่างต่อเนื่องแน่นอนและเป็นศูนย์ในที่สุด ผมได้คุยกับคุณอู๋ เฟย์ ฟู่ (Wu Pei Fu) และคุณฉาย เจิง เหมย (Cai Zheng Mei) ซึ่งเป็นพ่อค้าขายส่งข้าวในตลาดที่ใหญ่ที่สุดของหางโจวชื่อว่า “Gouzuang” ผมพบว่า 1.รสนิยมคนจีนเปลี่ยนไปบริโภคข้าวเหนียวและเหนียวมากขึ้นเหตุผลเพราะคนมีเงินก็อยากจะทำข้าวที่ไม่แข็ง 2.จีนได้พัฒนาข้าวแบบ “4 ดี” คือ นุ่มดี เหนียวดี กลิ่นดี และจีไอดี (GI) ชื่อว่าพันธุ์ข้าว “อู๋ ชาง (Wu Chang Rice)” เรียกตามชื่อเมืองในมณฑลเฮย์หลงเจียง ซึ่งเป็นที่นิยมมากในขณะนี้ 3.ปัจจุบันเส้นตรงกลิ่นหอมของข้าวหอมมะลิไทยได้หายไป และเกือบจะไม่มีกลิ่นอีกแล้ว คนจีนจึงลดความนิยมลงไป 4.ราคาข้าวอู๋ ชาง กับข้าวหอมมะลิใกล้เคียงกันหรือต่ำกว่าด้วยซ้ำ เช่น 5 กิโลกรัม ขายกันที่ 108 หยวนเท่ากัน หรือบางที่ราคาต่างกัน 50% 5.เส้นทางการธุรกิจการค้าข้าวไทยในแถบตอนเหนือของจีนตั้งแต่เมืองหางโจวขึ้นไปไม่มีความเข้มแข็งเพราะแข่งขันกับข้าวจีนและเวียดนามด้านราคาไม่ได้ ทำให้ต้องออกจากธุรกิจ 6.พฤติกรรมของคนจีนในแถบทางตอนใต้ เช่น กว่างซี กว่างตุ้ง และยูนนาน มีแนวโน้มบริโภคข้าวเหนียวมากขึ้น 7.ไทยยังไม่สามารถผลิตข้าวเหนียวได้ไม่มากพอที่จะตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคที่พฤติกรรมกำลังเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว 8.อนาคตจีนจะเข้าไปพัฒนาพันธุ์ข้าวให้กับกัมพูชาเพื่อส่งไปขายคนจีนและตลาดโลก 9.ไทยต้องเร่งทำ “ใบรับรองมาตรฐานความหอมข้าวหอมมะลิ” ในตลาดจีน ■

มติชน สุดสัปดาห์

Matichon Weekend
Circulation: 500,000
Ad Rate: 480

Section: First Section/-

วันที่: ศุกร์ 17 - พุธสัปดาห์ 23 สิงหาคม 2561

ปีที่: 38

ฉบับที่: 1983

Col.Inch: 14.16

Ad Value: 6,796.80

หน้า: 30(ล่างขวา)

PRValue (x3): 20,390.40

คลิป: สีส

คอลัมน์: ข้อมูลดิบ: การส่งออกข้าวโลก

ข้อมูลดิบ

การส่งออกข้าวโลก

ประเทศ	2557	2558	2559	2560	2561
อินเดีย	11.6	11	10	12	12
ไทย	11	9.8	9.9	11.3	10.2
เวียดนาม	6.3	6.6	5.1	6.4	6.5
ปากีสถาน	3.7	4	4.1	3.6	3.8
ลาว	2.9	3.4	3.4	3.4	3.3

หน่วย : เมตริก ตัน

ที่มา : กระทรวงพาณิชย์, กรุงเทพมหานคร, 10 มิถุนายน 2561

หมายเหตุ สืบบานเย็น

รายได้เกษตรกรหน้าหวง

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ระบุว่า
ดัชนีรายได้เกษตรกรช่วง 12 ปีที่ผ่านมา (2549-
2560) เกษตรกรไทยมีรายได้เพิ่ม 5.77%

หากมาดูดัชนีรายได้เกษตรกรไทย ช่วง
2 ปีที่ผ่านมา ในปี 59 เพิ่มขึ้น 3.27% และในปี
60 เพิ่มขึ้นแค่ 2.77%

แสดงให้เห็นว่าดัชนีรายได้เกษตรกรไทย
เพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลงอย่างเห็นได้ชัดจึงไม่
แปลกใจว่ากำลังซื้อของเกษตรกรในช่วง 3-4
ปีที่ผ่านมาทำไมถึงลดลงไปด้วย

แม้ว่ารัฐบาลจะทุ่มงบประมาณจำนวนมาก
มากเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรอย่างเต็มที่ ทั้ง
การประกันราคาพืชผลทางการเกษตร รวมทั้ง
มาตรการทางการเงิน

ยิ่งเมื่อผ่านมารั้งปีแรก 61 ดัชนีรายได้
เกษตรกรเพิ่มขึ้น 1.07% โดยผลผลิตที่สร้างรายได้
ได้มี ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง ผลไม้ ซึ่งมาตรการ
ของรัฐบาลมีส่วนบริหารไม่ไร้เหตุผลค่า

และอาจมีสิ่งจูงใจจากรัฐบาลกำลังซื้อ
ของอาณานิคมส่งผลให้เกษตรกรจังหวัดจันทบุรี
มีรายได้ที่เป็นเงินสดครัวเรือนสูงสุดเฉลี่ย

1,019,830 บาทต่อครัวเรือนและต่อปี

ส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอนรายได้เงินสด
ครัวเรือนต่ำสุดที่ 140,489 บาทต่อครัวเรือนต่อปี
ซึ่งมีข้อจำกัดในด้านภูมิอากาศการเพาะปลูก

อย่างไรก็ตามพบว่า ตั้งแต่ปี 2558-
2560 รายได้จากเงินสดทางการเกษตรมีส่วน
52.25% ใกล้เคียงกับนอกภาคเกษตรซึ่งได้แก่
การรับจ้าง การค้าขาย และเงินช่วยเหลือจากภาค
รัฐ 47.75%

โดยเฉพาะภาคอีสานมีรายได้นอกภาค
เกษตร ถึง 60% และแนวโน้มที่รายได้จากเกษตร
จะลดลงเพราะปัญหาหนี้สินซึ่งเกษตรกรต้องหา
รายได้เข้ามาทดแทน

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศ
ไทยหรือ ทีดีอาร์ไอระบุว่ามาตรการแก้ปัญหา
เศรษฐกิจจากหนี้สินไม่จำเป็นการพักหนี้ ซึ่งยัง
มีเกษตรกรอีกกลุ่มหนึ่งที่ยากจนและไม่ได้เป็น
ลูกหนี้ธนาคารไม่ได้รับการช่วยเหลือ

โดยเฉพาะใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยนอก
จากการพึ่งพาสภาพดิน ฟ้า อากาศ นำเสียดายที่
รัฐบาลมุ่งในเรื่องของการพักชำระหนี้ลดเงินต้น
ลดดอกเบี้ยให้เกษตรกรแต่ไม่ได้มุ่งในเรื่องการ
เพิ่มผลผลิตโดยใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วย

การเดินไปสู่ยุค 4.0 นั้นรัฐบาลบอก
ตลอดว่าจะไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลังแต่เกษตรกร
ไทยทุกวันนี้ถูกกลืนหรือเปล่า?